

Sygn. akt IV KK 551/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga
w sprawie **A. Z.**

skazanego z art. 77 § 2 kks i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 5 marca 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 30 sierpnia 2017 r., sygn. akt VI Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 7 czerwca 2017 r., sygn. akt III K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
karze oraz o opłacie (pkt 1 i 3) i w tym zakresie przekazuje sprawę
Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania
w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

A. Z. wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 7 czerwca 2017 r., sygn. akt III K [...], został skazany za przestępstwo skarbowe określone w art. 77 § 2 k.k.s w zw. z art. 77 § 1 k.k.s w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s., za które – na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. i art. 23 § 1 i 2 k.k.s. – wymierzono mu karę 30 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 70 złotych. Ponadto, na mocy art. 627 k.p.k. w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądzono od skazanego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, obejmujące opłatę w kwocie 210 złotych oraz wydatki w wysokości 70 złotych.

Orzeczenie Sądu pierwszej instancji zostało zaskarżone przez obrońcę A. Z., który we wniesionej apelacji podniósł zarzuty: obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść wyroku (art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.), naruszenia prawa materialnego – art. 1 § 3 k.k.s., błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mających wpływ na jego treść, a także zarzut rażącej niewspółmierności kary. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie A. Z. od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2017 r., sygn. akt VI Ka [...], zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wysokość stawki dziennej grzywny do 30 złotych, zaś w pozostałej części utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy, zasądzając ponadto od A. Z. opłatę za obie instancje w kwocie 90 złotych oraz wydatki za postępowanie odwoławcze w wysokości 20 złotych.

Od wyroku Sądu drugiej instancji kasację na niekorzyść skazanego wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, który podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa materialnego – art. 23 § 3 k.k.s., polegającego na zmianie wyroku Sądu pierwszej instancji przez obniżenie wysokości orzeczonej wobec A. Z. stawki dziennej grzywny do kwoty 30 złotych, a więc poniżej dolnego ustawowego progu, bowiem zgodnie z wymienionym przepisem stawka dzienna grzywny nie może być niższa od jednej

trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia, obowiązującego w czasie popełnienia przypisanego czynu, a tym samym stawka dzienna grzywny ustalona przez Sąd odwoławczy wobec skazanego za przypisane mu przestępstwo skarbowe nie mogła być niższa niż 53,33 złotych, czego konsekwencją było również rażące naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, ze zm.) przez zasądzenie od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty sądowej kwoty 90 złotych.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna.

Zgodnie z wyrażoną w art. 20 § 1 k.k.s. zasadą autonomiczności unormowań ogólnych Kodeksu karnego skarbowego, do przestępstw skarbowych nie mają zastosowania przepisy części ogólnej, za wyjątkiem przepisów wskazanych w art. 20 § 2 k.k.s. W tym kontekście należy stwierdzić, że kwestia ustalania wymiaru grzywny, w tym określenia wysokości stawki dziennej grzywny, została uregulowana autonomicznie w art. 23 k.k.s., a zatem w odniesieniu do przestępstw skarbowych nie ma zastosowania art. 33 k.k., co koresponduje z brakiem odesłania do stosowania tego przepisu w art. 20 § 2 k.k.s. Przepis art. 23 § 3 k.k.s. stanowi natomiast, że stawka dzienna grzywny nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej czterystukrotności. Minimalne wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, to zgodnie z art. 53 § 4 k.k.s. wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847 oraz z 2018 r. poz. 650).

W orzecznictwie wskazuje się, że punktem wyjścia limitującym dolną granicę stawki dziennej grzywny orzekanej za przestępstwo skarbowe jest kwota minimalnego wynagrodzenia, obowiązująca w czasie popełnienia przypisanego oskarżonemu czynu. W wypadku czynu ciągłego czas ten wyznaczany jest datą ostatniego z podjętych przez oskarżonego działań, składających się

na przestępstwo kwalifikowane z art. 12 k.k. lub art. 6 § 2 k.k.s. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2012 r., III KK 397/11, LEX nr 1212891; zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2011 r., II KK 259/11, LEX nr 1084720; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 r., V KK 116/08, OSNKW 2009/1/8, OSP 2010/1/7; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2011 r., III KK 89/11, LEX nr 1124779, Biul.SN 2012/2/13).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt realiów procesowych niniejszej sprawy należy uznać, że Sąd odwoławczy, zmieniając wyrok Sądu pierwszej instancji w zakresie wysokości stawki dziennej grzywny, powinien był ją określić na nowo, w wymiarze nie niższym niż 1/30 minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w końcowej dacie czynu – 22 kwietnia 2013 r., tj. 53,33 zł (1/30 z kwoty 1600 zł, co wynika z § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r., Dz.U. z 2012 r., poz. 1026). Obniżenie przez Sąd Okręgowy w K. stawki dziennej grzywny do wysokości 30 złotych stanowiło zatem oczywiste i rażące naruszenie art. 23 § 3 k.k.s., skutkujące również wadliwym rozstrzygnięciem o kosztach postępowania w zakresie wysokości opłaty, którą obciążono skazanego, albowiem podstawą jej obliczania była wysokość orzeczonej grzywny (zob. art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych).

Konieczne stało się zatem uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji w części dotyczącej orzeczenia o karze oraz o opłacie, i w tym zakresie przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K., który ponownie rozpoznając sprawę, będzie miał na uwadze powyższe rozważania.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.